

tržiški Vestnik

LETO IX. — ŠT. 7

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI TRŽIŠKE OBČINE

Izdajatelj: Zavod »Tržiški vestnik«, Tržič — Urejuje uredniški odbor. Glavni urednik Vlado Erjavšek — Tiska tiskarna »Gorenjski tisk«, Kranj — Naslov uredništva in uprave: Tržič, Cesta JLA 3. Tel. 255 Številka — računa pri KB 607-705-2-189 — Celoletna naročnina 360 din, posamezna številka 15 din

ZA BOLJŠI STANDARD

Na skupni seji občinskega zbora in zbora proizvajalcev so odborniki v torek, 29. marca sprejeli družbeni plan in proračun naše občine za letošnje leto.

Ker že letos mislimo izpolniti petletni plan, bomo morali z vsemi silami začeti z delom. Skrbeti bomo morali za intenzivnejši razvoj vseh gospodarskih panog in vlagati sredstva tja, kjer se nam bodo najhitreje vračala in obrestovala. Predvideni obseg proizvodnje bomo morali doseči brez povečanja števila zaposlenih z boljšo organizacijo dela in z modernizacijo tehnoloških procesov. S povečanjem produktivnosti dela in proizvodnje bomo dosegli večjo osebno potrošnjo in zboljšali življenjski standard delavcev in uslužbencev. Zato je potrebno zagotoviti dovolj kmetijskih pridelkov, razširiti trgovsko mrežo in modernizirati ter povečati obrate družbene prehrane.

Tudi letos je največ denarja namenjenega za zboljšanje življenjskega standarda. Za zdravstveni dom je pripravljenih 60 milijonov, za šolo 30 milijonov, za kopalnice 30 milijonov, za nova stanovanja 198 milijonov in za komunalne objekte 160 milijonov dinarjev. Če bo plan negospodarskih investicij za letos izpolnjen, bo v razdobju od 1957 do 1960 vloženi v družbeni standard 973.508.000 din, ali 35% več, kot je predvideval perspektivni plan.

Gradnja novih stanovanj mora biti čimbolj učinkovita in ekonomična in zato je treba graditi le na strnjanih območjih, kjer je gradnja najcenejša in so potrebni najmanjši stroški za ureditev komunalnih naprav. Stanovanja naj bi gradili le v večnadstropnih hišah in uporabljali čimveč gradbenih elementov ter tipizirana okna in vrata. Letos bo občinski ljudski odbor skrbel, da bodo zgradili komunalne naprave že pred pričetkom gradnje stanovanjskih in drugih objektov, zlasti na novo predvidenih zazidalnih območjih. Rekonstruirali bodo zastarela in šibka električna omrežja. Letos bo dograjen vodovod Bistrica—Naklo na območju naše občine in vodovod v Čadovljah. Kanalizacija na Ravnah in v Pristavi je slaba in jo bo letos treba zboljšati in urediti.

Za zboljšanje standarda prebivalcev bo občinski ljudski odbor postril kontrolo nad cenami v trgovinah in na tržnici in preprečeval neopravičeno povišanje cen. Trgovski podjetji bosta še modernizirali svoje poslovalnice. BPT pa naj bi v sodelovanju z ostalimi podjetji razširila delavsko menzo tako, da bi se kapaciteta povečala od sedanjih 250 na 500 obrokov dnevno. V okviru stanovanjskih skupnosti bi morali ustanoviti servisne obrate za pomoč gospodinjstvom. To je le nekaj postavk iz družbenega plana, kjer govori o družbenem standardu. O drugih postavkah plana pa smo že v prejšnjih številkah veliko pisali.

V novih prostorih boljši pogoji za delo

V dvorani Partizana je bil v soboto 19. marca, občni zbor sindikalne podružnice Peko.

Poročilo je bilo izčrpno, vendar smo opazili premalo poudarka o skrbi za družbeni standard. Izvršni odbor sindikalne podružnice je premalo skrbel za vzgojo kadrov in tudi sodelovanje z delavskim svetom bi moralo biti tesnejše. Tovarniška okrepčevalnica lani ni pokazala napredka

in želeli bi, da bi delavci čimprej dobivali tudi topel obrok hrane.

Z novim obratom je dobilo podjetje tudi primerne prostore za kopalnice in garderobe. Novi prostori bodo najsodobneje opremljeni in so na občnem zboru priporočili delavcem, naj ravnajo z vsemi predmeti in napravami v podjetju tako, kot s tistim, ki jim je najdražje. Obveščanje kolektiva s strani sindi-

LANI JE AVTO-MOTO DRUŠTVO ZELO DOBRO DELALO

Avto-moto društvo Tržič, ki ima 647 članov, 103 članice in 817 pionirjev, že več let sodi med najdelavnejša tovrstna društva v Sloveniji.

Pred kratkim je bila v nabito polni dvorani Partizana redna letna skupščina. Društvo razpolaga s precejšnjimi osnovnimi sredstvi. Ima dva tovorna avtomobila, tri osebne avtomobile, šest motornih koles, en speedway motor ter moped in žensko kolo. Skupna vrednost vseh osnovnih sredstev je 4.700.000 dinarjev.

Predsednik društva, tov. Jurjevčič, je poročal, da je upravni odbor zasedal sedemkrat. Društvo razvija svojo dejavnost v sedmih komisijah, ki so o delu obveščala upravni odbor. Komisija za ceste in promet je vključila 385 pionirjev, ki so hodili v tečaje o cestno-prometnih predpisih in je 197 mladincev in mladink že uspešno opravilo izpite. Pionirski odred prometnih miličnikov je celo leto usmerjal promet na križiščih v Trziču in Ljubljani. 27 pionirjev se je naučilo voziti moped.

Doslej so bili pripravljene štiri tečaji za mopediste in 118 kandidatov je uspešno opravilo izpit iz cestno-prometnih predpisov. Sodelovanje z občinsko komisijo za prometno varnost in Ljudsko milico je bilo dobro, saj so pregledali vse prometne znake, nevarne ožine cest in mostove. Blizu 9000 ljudi si je ogledalo filmske predstave o prometu.

Turistična komisija je pripravila tri večje izlete za člane kluba. Prvi izlet je bil v Dražgoše, kjer je bila ocenjevalna vožnja. Skupaj s člani Zveze

borcev so člani Avto-moto društva položili venec na spomenik padlim borcem v znani dražgoški bitki. Na tridnevni izlet so odšli člani kluba preko Postojne, Kopra, Rovinja, Poreča, Pule do Opatije. Dvodnevni izlet v Opatijo pa je komisija pripravila ob velikih mednarodnih hitrostnih dirkah.

Solsko-tehnična komisija je s sedmimi instruktorji pripravila štiri tečaje za šoferje amaterje. Te tečaje je obiskovalo 136 kandidatov in za A-kategorijo je napravilo izpit 24, za B-kategorijo 38 in za A—B-kategorijo 74 kandidatov.

Društvo je nabavilo miniaturni bencinski stroj, ki ga poganja električni tok in nazorno prikazuje delovanje Otto-motorja.

Zelo aktivna je bila športna komisija. Stalno tekmuje 19 tekmovalcev. Stanko Štepančič je v zveznem hitrostnem prvenstvu v kategoriji 125 cm dosegel tretje mesto, v Sarajevu pa Ivan Podrekar v kategoriji 250 cm peto mesto. V skupnem plasmaju državnega hitrostnega prvenstva je Štepančič četrti, Podrekar pa osmi. Na republiškem hitrostnem prvenstvu v Portorožu je Vili Romih osvojil prvo mesto na mopedu, Matevž Lukanc pa je (Nadaljevanje na 2. strani)

spomnimo.se

1. aprila 1897 je v Beogradu izšla 1. številka Radniških novin.

1. aprila 1924 je na Cetinju umrl ustanovitelj KP Črne gore Jovan Tomašević.

3. aprila 1917 je Lenin na delavskem zborovanju v Petrogradu objavil znane Aprilske teze, v katerih je določil naloge proletariata v revoluciji.

6. aprila 1941 sta fašistična Nemčija in Italija napadli Jugoslavijo.

7. aprila 1919 je bila razglašena Bavarska sovjetska republika.

11. aprila 1953 je v Beogradu umrl Boris Kidrič, član Izvršnega komiteja CK KPJ.

15. aprila 1941 je CK KPJ objavil razglas jugoslovanskim narodom s pozivom, naj se pripravijo za boj proti okupatorju.

V Tržiču potrebujemo NOV GASILSKI DOM

Pred nedavnim je bil občni zbor Gasilske zveze. O delu te važne organizacije nekaj besed.

Lani so v Ljudski skupščini LRS sprejeli nov zakon o gasilskih društvih, ki je zamenjal prejšnji zakon o prostovoljnih gasilskih društvih. S tem novim zakonom so tudi občine dolžne bolj skrbeti za gasilska društva.

V naši občini imamo 15 gasilskih društev, v katerih je vključenih 1206 gasilcev. Ta številka je odločno premajhna, saj vemo, da ima naša občina preko 12 tisoč prebivalcev. Ljudje se premalo zavedajo, da nas elementarne nezgode in požari kaj pogosto obiskujejo in le veliko izvežbanih ljudi lahko prepreči večje nesreče.

V vrstah gasilcev je vse premalo mladine in žensk. Se sedaj nimamo organiziranih enot v Tovarni finega pohištva in v Tovarni kos in srpov.

Najbolj aktivno je bilo društvo v Podljubelju, kjer so si do strehe zgradili gasilski dom in pri tem opravili blizu 5000 prostovoljnih delovnih ur. Društvu so pri delu pomagale tudi vse druge organizacije in so nam pokazali, kaj vse se da narediti s tesnim sodelovanjem.

Tudi društvo v Jelendolu je dobro delalo in so si zgradili su-

šilni stolp za cevi. Gasilci so pri tem opravili preko 500 ur prostovoljnega dela in zbrali ves potreben material za gradnjo.

Delo društev v industriji je bilo zelo uspešno in v Bombažni predilnici in tkalnici ter Peko so vključili veliko mladine.

Vsa društva imajo že precej staro opremo in bi rada nabavila novo sodobno orodje, vendar za vse to sedaj še ni dovolj denarja in bo z marsičem treba še počakati. Vsekakor pa bo treba zgraditi sodoben gasilski dom v Tržiču, ker sedanji že zdavnaj ne odgovarja več. S pripravami za gradnjo doma bi morali pričeti takoj.

Letos bodo morali v Podljubelju dograditi nov gasilski dom, v Jelendolu pa sušilni stolp in zgraditi sušilni stolp v Brezjah. V Kovorju bo treba zgraditi vodne hidrante, v Lešah pa pripraviti vse potrebno za adaptacijo gasilskega doma. Načrti občinske gasilske zveze so tako veliki, da jih bodo le s pomočjo občine in drugih organizacij uspešno rešili.

Vprašajte in zvedeli boste

(Nadaljevanje s 1. strani)
bil prvi v kategoriji avtomobilov. V generalnem plasmaju republiškega prvenstva v ocenско-terenški vožnji je bil prvi Stepančič, tretji pa Janez Stefe. V kategoriji avtomobilov je bil prvi ing. Mali in deveti Vili Ulčnik. Športna komisija je pomladila tekmovalne vrste in večinoma že nastopajo mlajši ter dosegajo zelo dobre rezultate. Na novem speedway-stroju tekmuje Milan Kališnik, ki se je že boril na speedway stezah po Sloveniji z izurjenimi tekmovalci.

Društvo nima primernih prostorov, vendar upa, da jih bo dobilo in tako še bolj okrepilo široko dejavnost. S. J.

28. februarja se mi je pripetila blizu Nakla nesreča, pri kateri sem dobil precejšnjo rano na levi nogi. Ker rana ni prenehala krvaveti, sem se s prvim avtobusom odpeljal v Tržič k zdravniku. Ko sem prosil dežurnega zdravnika dr. Martinoviča za pomoč, mi je dejal: »Kaj pa vam morem jaz pomagati?« Ko sem mu povedal, da mi rana močno krvavi, mi je rekel, naj pridem zvečer ob 19. uri v ambulanto. Povedal sem mu, da ne morem čakati 10 ur v Tržiču, ker sem iz Dupelj in nato mi je odgovoril: »Ce si iz Dupelj, išči zdravniške pomoči v Kranju.« Ker sem še nekaj ugovarjal, mi je rekel, naj se blagovolim pritožiti ter zaprl vrata. Na rešilni postaji sem pro-

- Te dni zasedajo odbori v Zvezni ljudski skupščini in razpravljajo o delu Zveznega izvršnega sveta v preteklem letu.
- Na Japonsko in nekatere druge azijske države je odpotovala prva Jugoslovanska parlamentarna delegacija.
- Predsednik Hruščev je po obisku v Franciji izjavil, da je zadovoljen z razgovori z generalom de Gaulleom in da so se odnosi med SZ in Francijo izboljšali.
- Pred kratkim je obiskal Washington premier Macmillan in se s predsednikom Eisenhowerjem razgovarjal o prekinitvi atomskih poskusov.
- Zahodnonemški kancler Adenauer je bil na obisku na Japonskem, kjer se je razgovarjal s predsednikom Kišijem.
- Veliki jez Oros v severni Braziliji je 26. marca popustil pod pritiskom vode in velike množine vode se razliva skozi razpoke v naseljeno dolino.
- Te dni je prišel na ponoven obisk v Jugoslavijo indonezijski predsednik Sukarno s soprogo.
- Fernando Tambroni je sestavil novo italijansko vlado. Dosedanji predsednik Segni je sedaj zunanji minister.
- V Južnoafriški uniji je policija z orožjem nastopila proti domačemu prebivalstvu, ki je protestiralo proti rasni diskriminaciji. Policija je pobila veliko nedolžnih ljudi. Tak pokolj črnškega prebivalstva je naletel na ogorčenje na vsem svetu. Na zahtevo 28 afriško-azijskih držav se je sestal Varnostni svet, ki je razpravljalo o teh dogodkih.

sil za ovoj, da sem rano ponovno prevezal, nato pa sem se odpeljal v Kranj, kjer so mi rano zasili.

Prosim, da mi odgovorite ali je bilo ravnanje dežurnega zdravnika pravilno.

Za odgovor smo vprašali na upravo Zdravstvenega doma in nam je odgovoril upravnik dr. Martinčič: V februarju letos smo uvedli dežurno službo namesto dežurne pripravljenosti. Dežurno službo vršita dežurni zdravnik in dežurna bolničarka vsak večer od 19. ure pa do naslednjega jutra do sedme ure. Ob nedeljah in državnih praznikih pa traja dežurna služba od 7. ure zjutraj pa do 7. ure naslednjega dne, to je do ponedeljka, oziroma do

dneva po prazniku. Dežurni zdravniki se menjajo vsak dan. Dežurni zdravnik mora v času dežurstva priti na obisk k težko bolnim ljudem, ki stanujejo stalno ali pa samo začasno v naši občini. Prvo pomoč mora nuditi dežurni zdravnik tudi tistim, ki pridejo iz drugih občin v Tržič po nujno zdravniško pomoč.

Ce dežurni zdravnik vidi, da je bil obisk nepotreben, mora to storitev plačati pacient sam, seveda mora v tem primeru pacienta takoj po pregledu obvestiti, da je bil obisk nepotreben.

Poleg dežurne službe pa lahko vsi zdravniki obiskujejo na domu kronične bolnike. Ker so ljudje pogostoma po nepotrebem klicali zdravnika na dom, je Socialno zavarovanje omejilo število teh obiskov in zato kličite zdravnika le takrat, če bolnik ne more sam priti v ambulanto. Upravnik dr. Martinčič

otroci o NOB

STRELIJALI SO TALCE

Vsi tisti, ki so med vojno trpeli, se pravi tisti, ki so pomagali osvoboditi svojo domovino, vedo, kaj je vojna, medtem, ko jo drugi lahko samo slutimo. Vsi pa se zavedamo, da se je med vojno zgodilo nešteto groznih zločinov, ki ne bodo nikoli pozabljeni.

Mnogi naši ljudje imajo veličanske zasluge za svoj narod, zato se vsem tem prisrčno zahvaljujemo. Svojo hvaležnost jim hočemo pokazati na najrazličnejše načine, hočemo jim pokazati, da se zavedamo, kaj so nam dali in prav gotovo nas razumejo.

To so tisti, ki še živijo, ki še naprej z vsemi močmi pomaga-

jo graditi boljši, lepši svet, seveda za tiste, ki ga žele, ki hočejo svobodno živeti, ki sovražijo vojno.

Kje pa so tisti, ki bi z vsem srcem želeli še naprej živeti za domovino, ki bi se želeli pridružiti prejšnjim. Vsi vemo, kje so: da so padli, padli za nas in da so po večini padli pod tujo roko. Ti ljudje so izgubili življenja na različne načine in en tak krvoločan način je tudi streljanje talcev. Mnoge so tako postrelili in kamorkoli po naši zemlji stopiš, boš lahko videl njihove grobove. Vsak ve, kaj se pravi streljati talce, težko pa si je zamisliti, težko si je predstavljati, kakšne občutke so

imeli talci mogoče nekaj minut pred ustrelitvijo. Vemo, da so padli s pesmijo na ustih, s klici, ki so izražali vero v svobodo, lepše življenje in mnogi niso dovolili, da bi jim zavezali oči. Hoteli so pokazati, da znajo pogledati smrti naravnost v oči in da vedo, zakaj umirajo. V srcih tistih, ki so peli in ki so se delali ravnodušne, gotovo ni bilo tako veselo. Mnogo jih je bilo tako mladih, polnih življenjskih sil, ki so imeli še vse polno načrtov za življenje. Potem pa ta obču-

tek, da je živel, da je doživel. Vsak od njih se je gotovo spomnil na svoje domače, prijatelje, tovariše, njihov spomin je gotovo poletel za njimi in jim zaželel vse polno sreče, zmag in naročil, naj jih nadomestujejo, vsaj malo nadomestujejo.

Potem so počile puške in zgrudili so se v jame, mislili bi si, da jih ne bo več med nami, da so izginili. Toda zmotili bi se, kajti ostali so med nami, ostali so v naših srcih, vedno nepozabljeni. Marija Cerar

MI GRADIMO

Leta 1945 je končno prišla težko pričakovana svoboda. Pod vodstvom Komunistične partije, katere 40-letnico ustanovitve smo praznovali lani, so si jugoslov. narodi izbojevali svobodo. Težka je bila ta borba in mnogo ljudi je padlo, da nam je končno zasijala svoboda. Vendar tudi sedaj ni bilo lahko. Domovina je

bila porušena. Potrebno je bilo mnogo dela, da smo si zgradili to, kar danes imamo. Pa še mnogo dela je pred nami, kajti storiti moramo še veliko, da bo življenje mas vseh čim lepše in srečnejše. In pri vseh delih v preteklosti je sodelovala tudi naša mladina. V stari Jugoslaviji se je mladina tudi borila proti

Pomoč gospodinjam

Novoustanovljene stanovanjske skupnosti so že kar dobro zaživele. Največ uspeha ima stanovanjska skupnost Tržič-center, ki je že ustanovila nekaj servisov za pomoč gospodinjam. V servisih je že sedaj zaposlenih 23 delavcev in uslužbencev, vendar potrebe kažejo, da bo število zaposlenih potrebno povečati. Največjo zaslugo za ustanovitev teh tako potrebnih servisov ima vsekakor BPT, ki je odstopila stanovanjski skupnosti prostore in delavce.

Tako imamo sedaj servisno delavnico za vsa hišna popravila. Tu so zaposleni mizarji, zidarji, kleparji, tesarji, električarji in pleskarji. Dela imajo dovolj, ker se že veliko ljudi in hišnih svetov obrača nanje, naj bi jim popravili okvare v stanovanjih. Ker je v vsem mestu le en žagar, mislijo nabaviti še žago za žaganje drv privatnim gospodinjstvom. Sedaj je največkrat tako, da moramo dolgo čakati, da nam razžaga drva.

Polepšajmo naše mesto

Na občnem zboru Turističnega društva so podelili pohvale in nagrade tistim hišnim svetom in lastnikom, ki so hiše in njihovo okolico najlepše vzdrževali. Nagrade za lep izgled hiše so dobili: Mira Dovžan, Jože Dolhar in hišni svet I. bloka na Cankarjevi cesti. Pohvaljeni pa so bili še: Vinko Košir, Uprava Gozdnega gospodarstva in hišni svet četvorčke Tovarne lepenke ter Marta Šter.

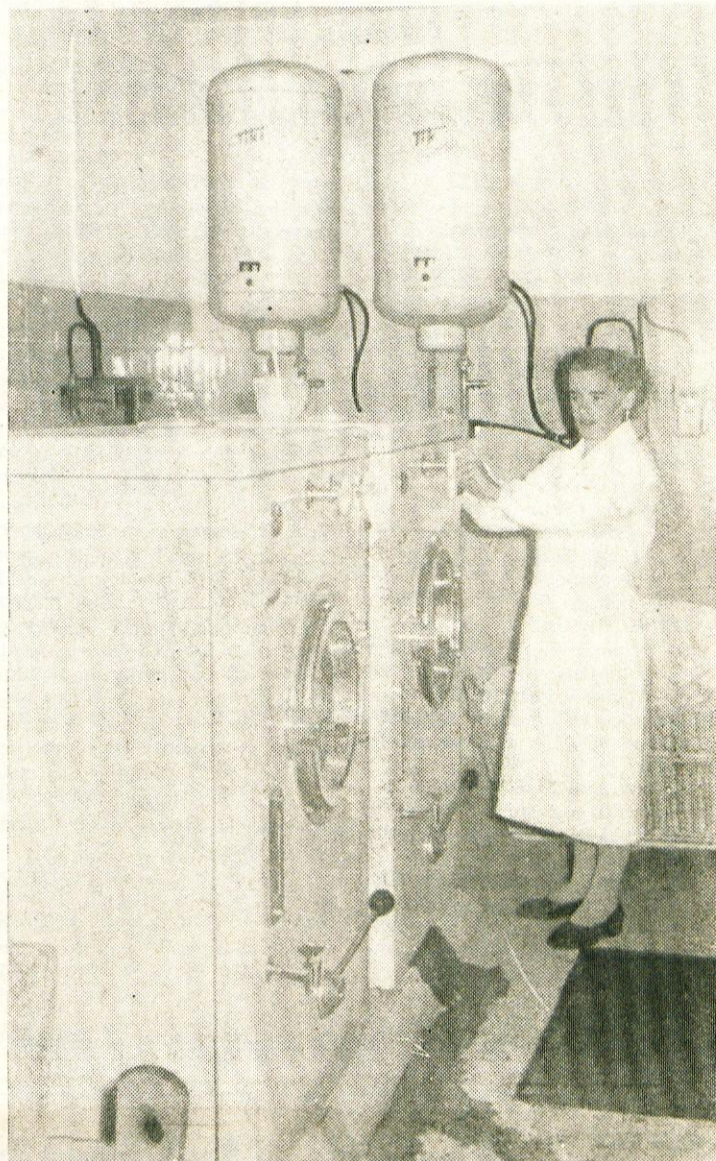
Naše mesto je na vratih vstopa v Jugoslavijo in tega bi se morali zavedati vsi in zato paziti na čistoč in lep izgled hiš in njihove okolice. Kaj mislijo tujci o nas, ko vidijo nastlane ceste s papirjam in vsemi mogočimi odpadki, okna pa so skoraj povsod brez cvetlic! Tu niso potrebni milijoni, le dobra volja in čut za snago lahko izboljšata takšno stanje kot je sedaj!

Veliko tržiških gospodinj pa se je nadvse razveselilo nove moderne pralnice, ki je v novi stanovanjski hiši BPT v Bračičevi ulici. V pralnici so začeli delati lani avgusta, vendar so si že pridobili zaupanje mnogih. Pralnica je zelo moderno urejena in je vse delo, razen likanja, čisto modernizirano. V pralnici imajo dva pralna stroja, ožemalnik in sušilnik. Tu je zaposlenih šest delavk. Dela imajo toliko, da delajo kar na dve izmeni. Mnoge gospodinj so uvidele, da so usluge res poceni. Detergente nabavljajo kar na debelo in prihranijo pri kilogramu celih 60 dinarjev.

Pralnica sprejema perilo od zasebnih gospodinjstev in pa od mnogih ustanov in podjetij. Tu perejo delovne halje za uslužbenke Zdravstvenega doma, za Gostinsko podj., trgovska podjetja, posteljno perilo za Gradbeno podjetje in še mnogi drugi se poslužujejo usluge, ki jih jim nudi pralnica. Kljub nekaterim pomislekom in kritikam si je ta ustanova že pridobila dober glas in vsak dan je več gospodinj, ki zaupajo pralnim strojem. Tudi po 25 gospodinj na dan prinese v pranje perilo. Z vestnim in dobrim delom so delavke dokazale, da so vse govorice o slabo opranem perilu in o potrghanih gumbih neresnične. Je pač tako, da si vsaka nova stvar spočetka le težko pridobi zaupanje.

V pralnici operejo vsak mesec približno 1500 kg perila. Ali si predstavljate, kakšna »velika žeh-ta« je to? Nekatero gospodinj pa prinese perilo samo sušiti, ker doma nimajo primernih prostorov. Ko sem si ogledoval cenik uslug, sem se prepričal, da so usluge res poceni. Samo primer: za oprano in zlikano moško srajco z dolgimi rokavi računajo 46 dinarjev.

Torej sta stanovanjska skupnost Tržič-center z ustanovitvijo in BPT z odstopom prostorov in z nabavo opreme storili veliko uslugo našim zaposlenim gospodinjam, ki nimajo časa za tako zamudno in naporno delo.

Stroji delajo namesto žensk. Pranje ni več najbolj naporno delo gospodinj

Dvoje važnih obvestil

Vodovod

Upravljanje vodovoda je letos prevzelo Komunalno podjetje in zato obvešča vse prebivalce:

Vodarino bomo pobirali za vsako četrletje po domovih. Hišne svete, ki so pobirali vodarino in jo odvajali stanovanjski skupnosti prosimo, da še nadalje pobirajo vodarino in jo odvajajo Komunalnemu podjetju. Tovarne, obratna podjetja, trgovine in gostilne bodo prejemale račune za letoletno pristojbino.

Vsako spremembo, ki bi vplivala na izračun vodarine, javite v osmih dneh Komunalnemu podjetju. Kasnejših prijav sprememb ne bomo upoštevali.

Varstvo in vzdrževanje cest

Po Uredbi o varstvu cest opozarjamo vse lastnike obcestnih vrtoč, živih mej in nasadov, da živa meja, drevje in drugi nasadi ne smejo ovirati preglednosti ceste in kvariti estetskega lica cestne okolice. Veje obcestnega drevja ne smejo segati niže kot 4,5 m nad cestišče. Vsi lastniki morajo obrezati živo mejo in obsekati drevje ob cestah. Kdor tega ne bi naredil, bo to storilo Komunalno podjetje na račun lastnika. Opozarjamo tudi, da je prepovedano skladati les, opeko in drug material bliže kot 3 metre od cestne meje.

Milena Pičman

tedanjemu režimu, med vojno pa se je borila proti okupatorju. Mladina je tudi sodelovala pri obnovi porušene domovine. Koliko mladinskih brigad je gradilo? Pri teh gradnjah pa je mladina gradila tudi sama sebe v zavestne, dobre državljanje; in ljudi, ki ne bodo mislili samo nase in na svoje koristi, ampak tudi na skupnost. In prav to je zelo zelo mnogo vredno.

Ko sem se nekoč peljala na progi Samac-Sarajevo, mi je mama povedala, da je to progo zgradila mladina. Potem sem še večkrat slišala za to progo in za progo Brčko-Banovići in druga dela, ki jih je naredila mladina, vendar se za mladinske delovne akcije nisem bolj zanimala. Lansko leto pa, ko se je spet začela večja mladinska delovna akcija, sem se za to začela bolj zanimati. Brala sem v časopisih in tudi v radiu sem dosti slišala o življenju v brigadi. Slišala sem tudi nekatere starejše ljudi, ko so se čudili, kako da se mladini ljubi delati zastonj. Ti ljudje pač ne poznajo tega našega navduše-

nja. Sama pa sem te brigadirje dobro razumela in tudi sama bi pograbila lopato in delala, delala, da bi bila naša brigada čimvečkrat udarna in da bi čim več zgradili.

Ko sem bila na počitnicah, sem pri sosedovih, kjer sta bila dva moja stara znanca v brigadi, marsikaj slišala o življenju v brigadi. Marjan mi je pripovedoval, kako je bilo nekoč, ko sta si s tovarišem privoščila malo šale. Delala sta skupaj, toda imela sta samo eno samokolnico in to je bilo za dva pridna brigadirja na vsak način premalo. Ko sta potem nekoč videla neko samokolnico, ki je ležala ob poti, jo je Marjan vzel in začel pridno voziti z njo. Kmalu pa so se vrnili lastniki. To je bila trojka esperantske brigade. Začeli so jo iskati. Ta čas je Marjan odpeljal samokolnico k neki trojki iz njegove brigade, ki je tudi imela eno sama. Vsaka trojka je imela namreč dve samokolnici, vsaka dvojka pa eno. Sedaj so začeli preiskavati, kje je pogrešana samokolnica. Ko so lastniki šli

samokolnice po brigadah, da bi tako ugotovili, kje je ena preveč, so ugotovili, da ima esperantska tri samokolnice preveč, brigada, v kateri je bil pa Marjan, pa še celo tri premalo, tako da so morali še esperantisti dati samokolnice njim, ugotovili pa niso nič, kje je samokolnica. Nekdo se je potem spomnil, da naj zaslišijo očitve. Vprašali so Marjanovega tovariša, če je kaj videl to samokolnico. On pa je odgovoril: »Videl sem samokolnico, ko jo je nekdo odpeljal, vendar njega nisem videl.« Seveda so se vsi režali, da so jim še lopate popadale iz rok. Nekdo pa je še pripomnil: »Oči imajo, pa ne vidijo, ušesa imajo, pa ne slišijo.«

Zivljenje v brigadi je prijetno, čeprav imajo brigadirji žuljave roke od dela. Pa kaj za to, tudi smeha in zabave ne manjka, saj so srečni v zavesti, da gradijo za domovino. Ob koncu lanske delovne akcije sem bila zelo srečna, kajti naša mladina je zopet zabeležila novo zmago.

Poravnajte najemnine za parcele na pokopališčih

Komunalno podjetje Tržič ima v svoji upravi pokopališča v Tržiču, Lomu, Križah, Kovorju in Lešah. Ker je poteklo deset let, odkor smo pobirali najemnino za grobove, prosimo vse oskrbnike grobov, da plačajo najemnino za prihodnjih deset let. Za grobove na pokopališču v Tržiču plačajte najemnino najkasneje do 15. aprila, za ostale grobove izven Tržiča pa do 30. aprila. Vse informacije lahko dobite v upravi Komunalnega podjetja, Trg svobode 5. (Nekdanja pekarija). Da bi vsem okoličanom prihranili pot do Tržiča, bomo pobirali najemnino v okoliških vaseh na pokopališču ali v bližnjih gostilnah in šolah.

Za pokopališče v Križah bomo pobirali najemnino 11. aprila od 9. do 12. ure v gostilni »Pri Benku« ter za tiste, ki so dopoldne zaposleni še 12. aprila od 14. do 16. ure.

Za pokopališče v Kovorju bomo pobirali najemnino 18. aprila od 9. do 12. ure v gostilni »Pri Jurčku«.

Za pokopališče Leše boste lahko plačali najemnino 16. aprila od 9. do 12. ure v šoli v Lešah.

Za pokopališče Lom plačajte najemnino 23. aprila od 9. do 12. ure v gostilni »Pri Zrimšku«.

Najemnina za eno parcelo na pokopališču je 2000 dinarjev.

Kdor je parcelo kupil po letu 1950, se mu šteje najemnina od dneva pokopa za nadaljnjih de-

set let. Če ste kupili parcelo 1954 in plačali najemnino za 10 let, boste obnovili najemnino zopet leta 1964. Pokopališče v Tržiču je že premajhno in zato mora podjetje imeti točno evidenco neoskrbovanih grobov. — Tisti oskrbnik groba, ki ne bo plačal najemnine, bo izgubil pravico do parcele in bomo parcelo oddali drugemu oskrbovancu.

SPET SE NAM OBETA LEP UMETNIŠKI DOGODEK

Komaj eno leto je od tega, ko so koncentrirali mladi umetniki iz Srednje glasbene šole v Ljubljani. Nedvomno je ta koncert še mnogim ostal v neizbrisnem spominu, saj smo tokrat slišali resnično že zrele mlade reproduktivne ustvarjalne sile, ki so znale tako verno in prepričevalno posredovati umetnine velikih mojstrov. Že sam obisk je prepričal, da je v Tržiču še vedno dovolj privržencev lepe umetnosti, saj smo mlade goste zelo toplo sprejeli in poslušalstvo jih je navdušeno nagrajevalo s spontanimi aplavzom.

V ponedeljek, 11. aprila jih bomo z radostjo sprejeli v našo sredino in jim z lepim obiskom dali priznanje. Pripravili so nam zelo pester in vsestransko zanimiv spored. Za uvod bo nastopil klavirski trio, ki ga sestavljajo mladi in nadarjeni violonisti Pri-

mož Novšak, čelist Blaž Milošević in pianistka Alenka Kochova. Zaigrali nam bodo vedri in živahni allegro iz Haydnovega klavirskega tria v d-duru. Josef Haydn je izrazil predstavnik dunajske klasike, njegovo glasbeno izražanje je pretežno vedro in na splošno estetsko. Njegova melodija često spominja na jugoslovanske melodije iz Slavonije. Tako bo nedvomno všeč tudi nam, ker nam je v tem pogledu precej soroden. Zato naj poslušalci le pozorno prisluhnejo triu, iz katerega bo zvenela tisti značilna vitalnost Haydnovega glasbenega izražanja. Z monologom iz opere Knez Igor slavnega ruskega skladatelja Aleksandra Borodina se nam bo predstavil E. Sršen. Za zaključek prvega dela koncerta pa bomo slišali drugi stavek koncerta za trobente, komponista Peskina. Solistič-

ni part bo igral A. Grčar. To koncert bo za Tržičane še posebej zanimiv, ker nimajo možnosti pogosto slišati trobente v koncertni obdelavi.

V drugem delu so gostje pripravili razna presenečenja. N. Andonovski bo kot solist na flavti ob spremljavi simfoničnega orkestra zaigral II. in III. stavek Adagio in Allegro iz koncerta v G-duru, ki ga je zložil Christian Wilibald Gluck. Iz vrst dunajskih klasikov bomo slišali dela genialnega mojstra Wolfganga Amadeusa Mozarta.

Gojenka Bajželjeva bo na harfo zaigrala Koncertino - Adagio molto e cantabile ob spremljavi godalnega orkestra.

Za zaključek koncertnega večera pa bo mladi in zelo nadarjeni violonisti Primož Novšak izvajal violinski koncert v E-molu Feliksa Mendelssohna Bartholdya. To delo sodi med svetovna standardna dela v violinski literaturi, saj njegova melodika prevzame slehernega poslušalca.

Izvedba koncerta bo nesporna ponovna potrditev slovesa, ki ga ima Srednja glasbena šola v našem kulturnem življenju. Pomnovno se bomo lahko prepričali o visokem strokovnem in pedagoškem znanju profesorjev, ki vzgajajo nov rod kvalitetnih in sposobnih glasbenikov. Tudi tokrat bo vodil orkester in soliste tržiški rojak Vinko Šušteršič. Tržiško prebivalstvo je lahko ponosno, da nas bodo obiskali koncertanti in naj z velikim obiskom dokaže, da je vredno njihovega gostoljubja.

Anton Ramovš

Tržič - Dolžanova soteska

V knjižni zbirki Mladi geolog je izšla leta 1958 knjižica **Geološki izleti po Sloveniji**. V knjigi številni geologi opisujejo geološko sestavo naših krajev in njihovih okolice.

Anton Ramovš je lepo popisal predel od Tržiča do Dolžanove soteske. Ker je sestavek zelo zanimiv, ga ponatiskujemo v našem listu. Razprava je v glavnem strokovna, vendar avtor vpleta v strokovno popisovanje tudi mnogo lepih opisov tega lepega koščka naše okolice.

Med najzanimivejšimi krajšimi geološkimi ekskurzijami po slovenski zemlji je nedvomno ekskurzija v Dolžanovo sotesko ali v Dolino nad Tržičem. Na kratki poti je toliko raznolikih kamenin iz starega in srednjega zemeljskega veka (paleozoika in mezozoika) kot zlepa ne kje drugod. Poleg tega so v Dolžanovi soteski mnoge kamenine polne najrazličnejših okamenin, nemih prič davnega življenja. Dobijo se foraminifere, korale, polži, glavonožci, brahiopodi, briozoji, trilobiti in rastlinski ostanki. Morda so tam tudi fosilni ostanki še kake druge živalske skupine. Zato le stopimo v ta muzej davnih znamenitosti v prosti naravi, ki nudi obiskovalcu razen vsega tega tudi mnogo naravne lepote. Prisluhnimore torej, kaj nam govorijo kamenine in fosilni ostanki na tej slikoviti poti ob spremljavi nenehne pesmi sosednje Bistrice. Da pa bomo razumeli nemo govorico davnih milijon let, naj pomagajo naslednje vrstice.

Prodna naplavina Kranjsko-sorškega polja je za nami in pred nami se vzpenja pokrajina, se-

stavljena na obrobju še iz terciarnih plasti, ki se naslanjajo na triadno podlago. Po katerikoli poti pridemo v Tržič, opazimo bele dolomitne stene, ki so razkrite z nekaj kamnolomi precej visoko v pobočju Kriške gore. Ravno taka skalna podlaga je tudi drugod, le da jo pokrivata ruša in vegetacija. Kamenino prištevamo h kasijskemu dolomitu, ki spada v najmlajši odelek srednje triadne dobe. Dolomit je neskladovit, malo odporen in močno krušljiv. Droben dolomitni pesek uporabljajo gospodinjje za pomivanje posode. Ob poti z južnega konca Tržiča proti središču mesta molijo le tu in tam na površje skale tega dolomita.

Pot nadaljujemo po Cankarjevi cesti proti Dolžanovi soteski. Že kmalu se dolina z leve strani močno zoži. Ozek pas kamenin se vleče kot greben prav v strugo Bistrice. Za cesto so morali napraviti umetno pot in tako so nam razkrili živo skalo. Na zgornji strani ceste se pokažejo sivkastorjavi drobno ploščati laporji in laporni skrilavci. Plasti vpadajo proti Tržiču, torej pod

kasijanski dolomit. Kamenine so iz vengenske dobe, ki jo uvrščamo v srednji del srednje triade. Onstran Bistrice se pridružijo laporjem in skrilavcem še ploščati apnenci, ki ob poti niso razgaljeni. Vengenski skladi so nastajali v globljem morju kot kasijanski dolomiti, ki so sediment plitvega morja. O tem pričajo tudi glavonožci in brahiopodi, ki so jih dobili v skladih onstran Bistrice. Prvi kot drugi fosilni ostanki so razmeroma redki. Ves srednji del Tržiča stoji na takih manj odpornih vengenskih kameninah.

Dalje ob cesti od omenjene golič vengenskih plasti se svet na levi nekoliko odpre. Sive stene na nasprotni strani vode pa nam zopet razodevajo drugačne kamenine. Tudi z desne se dolina že po nekaj sto metrih zoži. V dolino se spuščajo mendolski dolomiti, ki jih kaj lahko ločimo od dolomitov na južnem koncu Tržiča. Večji kamnolom razkriva tam skladovite in deloma ploščate dolomite, ki se tudi nagibajo v smeri proti Tržiču, to je pod vengenske sklade. V kamnolomu vidimo manjše prelome in vpad plasti je v spodnjem delu kamnoloma nekoliko drugačen kot v zgornjem.

Prav taki dolomiti nas spremljajo nato po dolini navzgor, dokler je ne zapro spodnjetriadne to je werfenske kamenine. Skoznje se prebija le Bistrica in ustvarja slap. Za cesto je bilo treba napraviti umetno pot. Na

vrhu klanca, v začetku vasi Šum, so v cestnem useku rjavkastorožnati in sivorjavi, deloma skladoviti, deloma ploščati apnenci in laporni apnenci. Vmes zasledimo tudi sive, zelo trde apnenice in mehkejše skrilave pole. Na posameznih plasteh vidimo prehode od zdrave sive kamenine v rumenkastorjavo, preperevajočo. Preperevanje sega navadno 3 do 4 cm globoko v smeri pravokotno na smer plasti, dosti manj pa v smeri slemenitve. Tudi werfenske plasti se nagibajo v smeri proti Tržiču in ležijo pod vsemi doslej omenjenimi skladi.

Onstran grebena werfenskih kamenin se dolina nekoliko odpre, toda že pri odcepu poti proti Sv. Katarini se znova zoži. Na obeh straneh ceste so do križišča in še nekoliko dlje enaki werfenski skladi. Ob poti proti Sv. Katarini so tudi rjavkastorožnati oolitni apnenci in v nekaterih plasteh tudi slabo ohranjeni werfenski fosili.

Že kmalu od omenjenega razpotja nam sivi skladi razodevajo drugo dobo. Zapustili smo srednji zemeljski vek z mejnimi werfenskim skladi in stopili med najmlajše plasti starega zemeljskega veka, na ozemlje zgornjeverfenskih kamenin. Lepo so razgaljene na desni strani Bistrice vse do Tovarne lepenke in še nekaj časa po dolini navzgor. To so večidel skladoviti, deloma tudi debelo ploščati dolomiti, ki bi jih mogli na prvi pogled zamenjati z mendolskim dolomitom. Na več krajih pa so med njimi tudi luknjičavi dolomiti, ki jih med srednjetriadnim dolomitom ne poznamo. Zgornje-

Odlok občinskega ljudskega odbora

ODLOK

o določitvi roka za vložitev zahteve po 40. členu zakona o nacionalizaciji najemnih zgradb in gradbenih zemljišč

1. člen

Prejšnji lastnik nacionalizirane nezazidalnega gradbenega zemljišča lahko zahteva, da mu občinski ljudski odbor Tržič to

7. in 8. aprila dokumentarni barvni film OD SCHWARZWALDA DO ČRNEGA MORJA (za šolsko mladino ob 15.30 po 20 dinarjev).

9. do 11. aprila italijansko jugoslovanski barvni cinemascopski film MASČEVALEC.

12. in 13. aprila jugoslovanski film VIZA ZLA.

14. in 15. aprila ameriški barvni film TRI URE DO ODLOČITVE.

16. do 18. aprila ameriški barvni cinemascopski film ARRIVEDERCI ROMA.

19. in 20. aprila ameriški barvni film DAVY CROCKET IN PI-RATI.

21. in 22. aprila jugoslovanski film TE NOCI.

zemljišče da v uporabo, da si sezida družinsko stanovanjsko hišo.

2. člen

Rok za vložitev zahteve se določi do 31. dec. 1960 za nezazidana gradbena zemljišča gradbenih okolišev mesta Tržič z okoliškimi naselji Pristava in Križe, ki so nacionalizirana po zakonu o nacionalizaciji najemnih zgradb in gradbenih zemljišč.

3. člen

Prejšnji lastnik mora v treh letih od dneva vročitve odločbe občinskega ljudskega odbora Tržič, da mu je zemljišče dano v uporabo, zgraditi na njem hišo.

4. člen

Če se ne ravna prejšnji lastnik po določbah 3. člena tega odloka, izgubi pravico do uporabe gradbenega zemljišča, na katerem bi moral zgraditi stanovanjsko hišo.

5. člen

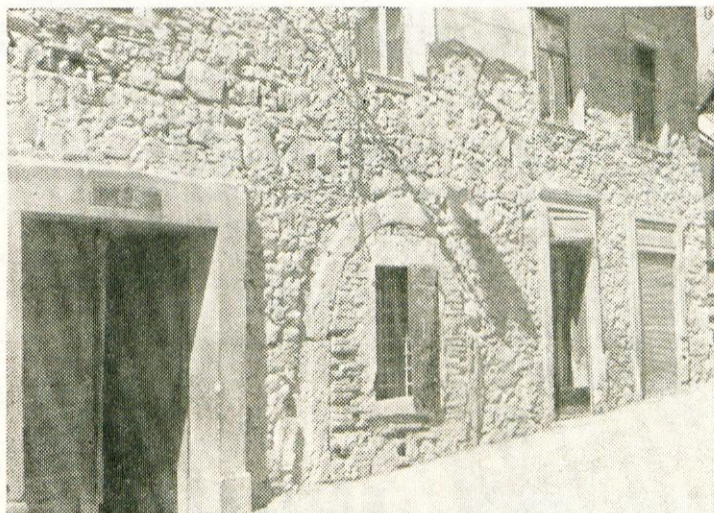
Odlok se objavi na krajevno običajen način in v Uradnem vestniku okraja Kranj.

Št.: 03-33-11/1-60

Tržič, dne 17. februarja 1960

Predsednik ObLO

Lovro Cerar l. r.

Ze dolga leta je hiša na Koroški 17 marsikateremu, ki želi, da bi Tržič dobil lepše lice, kamen spodtike. Temu je vsekakor treba napraviti konec, saj to je že zanikrnost! Vse take hiše naj bi ometalo in prebelilo Komunalno podjetje, račun pa poslalo lastnikom hiš.

OBVESTILO

Gozdno gospodarstvo Kranj obvešča koristnike ceste Tržič—Jelendol, da bo cesta na odseku Slap—Jelendol zaradi rekonstrukcijskih del od 30. marca dalje zaprta za vsak tovorni promet. Prekinitev zapore bo objavljena naknadno.

Gozdno gospodarstvo Kranj

Praznična - prvomajska številka bo izšla 28. 4.

permske plasti so deloma zdrobljene in ob manjših prelomih različno premaknjene.

Tu in tam pogledimo še v razpenjeno Bistrico. Debeli, različno obarvani bloki mole iz struge, kot da bi bili že večno tam. Vmes je vse polno večjih skal različnih barv. Tam so bloki živopisane breče, sivega in vijoličnega kremenovega konglomerata, rdečkastorjavih profilov in različno obarvanih apnencev. Pisarnost kamenin že razodeva, da bo na poti po dolini še dosti raznih plasti.

Zgornjepermski skladi, ki so jih imenovali v literaturi navadno belerofonski, vpadajo pod mlajše, verfenske plasti in se vlečejo, kot vse doslej omenjene, od zahoda proti vzhodu. Bistriška dolina jih potemtakem prereže ravno povprek in so nam tako razgaljeni v vsej debelini in v popolnem razvoju.

Na desni strani ceste je na zgornjepermskih dolomitih večidel precej na debelo grušča, v katerem je terasa z obdelanim svetom in nekaj domačijami. Dolomiti se pokažejo na tej strani ceste šele malo pred prvimi hišami v Čadovljah, tam, kjer se travnik umakne gozdu.

V Čadovljah se dolina razširi na nasprotno stran. Pogled v pobočje pred nami obstane na vijoličnordečih lisah v gozdu. Zopet nove plasti. Iz območja zgornjepermskih skladov stopamo v srednji perm, ki je razvit v zgornjem delu kot pisani grōdenski skali. Mednje uvrščamo tudi sive kremenove peščenjake, ki se pokažejo malo pred hišno številko 5 v Čadovljah. Ti so sicer precej nenavadni za to dobo,

značilnejši so pa vijoličnordeči trdi kremenovi peščenjaki nasproti omenjene hiše. V obojih so tudi zrnca rjavega železovca. Pri naslednji hiši vidimo peščenjake in drobnozrnat konglomerat, ki jih razkriva za ovinkom manjši kamnolom.

Dolina se sedaj nekoliko razširi na levo plat, vendar se kmalu zopet zapre. Na obeh straneh ceste so debelozrnat kremenovi konglomerati vijoličnordeče barve in končno še vijoličnordeči peščenji skrilavci. Dolina je tam čedalje ožja. Nekaj deset metrov pod kapelico ob cesti je razkrit nad cesto pisan konglomerat z zaobljenim apnenimi prodniki, zlepljenimi z vijoličnordečim vezivom. Bliže kapelici so delci v kamenici čedalje bolj ostrorobi in konglomerat prehaja v pisano trbiško brečo. Ta sestoji prav tako kot prejšnji konglomerat iz belih, rožnatih in mesnato rdečih kosov trkofelskih apnencev, iz črnih kosov spodnjepermskih apnencev, redkih kremenovih in profirnih prodnikov ter vijolično rdečega veziva. Trbiška breča se konča na ovinku za kapelico, kjer jo odreže prelom od precej starejših plasti.

Vse plasti od Tržiča do ovinka za omenjeno kapelico visijo proti jugu in so maložene v prav takem zaporedju kot so se odlagale. V nadaljnjem koncu našega profila pa so normalno lego večkrat pretrgali prelomi in razne premaknitve. Prvi tak prelom je odtezal že omenjeno trbiško brečo od trokofelskih skladov, ki bi v pravilnem zaporedju ležali na naši poti tik nad njo. Vendar so ob kontaktu

Odlok o najvišji tarifi za dimnikarske storitve

I. Tarifa

1. člen

V občini Tržič se predpisuje tale najvišja tarifa, do katere lahko dimnikarski mojstri (v nadaljnjem besedilu: dimnikarji) določijo cene za vse vrste dimnikarskih storitev:

1. odprto kuhinjsko ognjišče — 97 din;

2. kmečka kuhinja z dvojnimi stropom — 146 din;

3. plezalni dimniki vseh kurilnih naprav, razen naprav pod točko 1

a) v pritlični hiši — 81 din;

b) v hiši z več nadstropji, za vsako nadaljnje nadstropje — 16 din;

4. ruski in valjasti dimniki a) v pritlični hiši, en etažni dimnik — 26 din;

b) v hiši z več nadstropji, za vsako eno nadaljnje nadstropje — etažo — 6 din;

5. dimna cev do 2 metrov — 16 din;

za vsak nadaljnji meter — 6 din;

6. dimniki centralnih ogrevalnih naprav ali črnih pekovskih peči

a) do vštetelega 1. nadstropja 97 din;

b) za vsako nadaljnje nadstropje — 16 din;

c) od etažnih peči gostinskih in zavodskih štedilnikov — 32 din;

d) za vsako nadaljnje nadstropje — 16 din;

7. kanal centralne ogrevalne naprave pekovske parne peči, velikih zavodskih štedilnikov in podobno

a) mali, do 9 metrov — 97 din;

b) veliki plezalni, do 9 metrov — 195 din;

c) za vsak nadaljnji meter — 32 din;

8. štedilniki, vštrevši dimno cev do 1 metra

a) z eno pečico — 32 din;

b) z eno pečico in kotličem ali s tremi pečicami — 65 din;

9. štedilniki v gostinskih obratih in zavodih

a) navadni, v malem gostinskem obratu — 97 din;

b) mizni, prosto stoječi ali z nastavkom v gostinskem obratu, javnih kuhinjah itd. — 146 din;

c) mizni veliki, prosto stoječi ali z nastavkom v gostinskem obratu, javnih kuhinjah itd. — 195 din;

10. grelci vode (bojlerji) — 48 dinarjev;

11. grelci posode — 81 din;

12. pralni kotli s kanalizacijo za odvod dima — 30 din;

13. veliki kotli v gostinskih obratih — 65 din;

14. običajna železna peč do 2 metra cevi — 20 din;

15. peč sistema Lutz ipd.

a) brez pečice — 48 din;

b) z eno pečico — 65 din;

c) z dvema pečicama ali več — 81 din;

d) izredno velika peč — 97 din;

16. pekovska peč na premostu ali drva

a) navadna, vštrevši dimni kanal in duške — 97 din;

b) dimnik peči, pod a) (za vsako nadaljnje nadstropje) — 16 din;

17. pekovska parna peč

a) z eno etažo (pečjo) — 195 dinarjev;

b) z dvema etažama — 292 dinarjev;

BOMBAŽNA PREDILNICA IN TKALNICA TRŽIČ

proizvaja kakovostne tkanine vseh vrst v širini 70-200 cm, industrijsko prejo in prejo za domačo obrt

Kolektiv priporoča kakovostne izdelke

z brečo razlomljeni in zmečkani karbonski skladi. Sestavljajo jih temnosivi do črni ploščati apneneci, preprejeni z belimi kalcitnimi žilicami. Medtem ko so ti v spodnjem delu golice, so v zgornjem delu sivi kremenovi konglomerati. Vmes so vgneteni modrosivi glinasti skrilaenci, ponekod zelo tanki, drugod pa v debelejših lečah. Tudi fosilni ostanke se dobe v apnencih in apnenoskrilavih plasteh. Pripadajo morskim lilijam in iglokožcem — bodice in ostanke pecljev — foraminiferam in apnenim algam, ki so tam najpogostejše. Tudi ramenonožce rodov Productus in Spirifer so svoj čas dobili tam, vendar so zelo redki in bi bilo iskanje kaj lahko brezuspešno. Zato nadaljujemo pot v spodnjeperske in trogkofelske plasti, kjer je vse polno okamenin.

Za ovinkom, nekoliko naprej od mostu čez gorski potoček se odpre prelep pogled na samo sotesko Bistrice. Med navpične stene je globoko spodaj uklenjena razpenjena Bistrica, ki pri dolgotrajnem oblikovanju soteske ni poskrbela niti za pot ob sebi. Šele konec prejšnjega stoletja so s predorom olajšali dostop v zgornji del Doline. Vse stene sestavljajo črni, deloma debelo ali drobno ploščati, deloma slabo plastoviti apneneci spodnjeperske starosti. Večinoma so močno zgubani, zdrobljeni in razlomljeni ter premaknjeni v raznih smereh. Manjši prelomi so nad predorom na obeh straneh Bistrice. Te skale uvrščamo med zgornje pseudoschwagerinski apneneci, ki so dobili ime po velikih kroglastih foraminiferah iz rodu Pseudoschwagerina. Te praživali, velike skoraj 1 cm v premeru, so v nekaterih plasteh zelo pogoste. Lahko jih dobimo na desni strani, nekoliko pred vho-

dom v predor in na več krajih pri izhodu. Lepo se vidijo, če je kamenina mokra ali pa vsaj oprana. Dosti redkeje so v apnenih skladih korale, med katerimi dosežejo nekatere v zgornjem delu čaše premer 4 cm. Bela, žarkovito razporejena septa iz kalcita nam pomagajo pri iskanju v črni kamenini. Tudi polži so le redki. Nekateri med njimi so precej veliki. Nič pogostejši niso brahiopodi, ki jih je, kakor tudi druge okamenine, zelo težko dobiti iz trde kamenine.

Ko dobimo v črnih apnencih vsaj nekaj lepih pseudoschwagerin, nadaljujemo pot. Onstran predora so še nekaj časa večidel ploščati, precej nagubani pseudoschwagerinski apneneci. Nato do prvega velikega ovinka (serpentine) ob cesti ni dosti primarnega, a rožnati in rdeči bloki in kosi nas že opozarjajo na nove kamenine. Še preden pa dospemo do prve serpentine, se malo ustavimo in pogljemo nazaj v sotesko. Prelep pogled bo ostal vsakemu za vedno v spominu in z njim tudi pseudoschwagerinski črni apneneci. Vendar sama soteska še ni vse. Pogled v višave odpira nove lepote. Pred nami štrle v nebo vitke piramide, drugi naravni okras Dolžanove soteske. Kaže jih slika, vendar so v naravi, predvsem ob zahajajočem soncu, ko poljubljajo žarki le še vrhove, vse lepše. Tudi te so iz zelo trdnih spodnjeperskih apnencev, ki kljubujejo naravnim silam.

Do tod je bil geološki sestav na obeh straneh doline vseskozi približno enak. Od tod dalje na desni strani Bistrice ni več vseh tistih kamenin, ki jih vidimo ob cesti v levem pobočju Bistrice. Vendar pustimo manj zanimivo desno stran in pojdi-

mo po cesti naprej. Na začetku prve serpentine so na ovinku na na zgornji strani ceste najprej rožnati do rdečkasti neskladoviti apneneci. V isti golici postanejo zopet rožnati in sivi. Različno potekajoči prelomi so jih prelomili. Ob njih še vidimo oglašene površine s sledovi premikanj. V apnencih je dosti fuzulin, ki jih vidimo v najrazličnejših presekih. Seveda se ne bomo trudili in jih iskali na zaprašenih stenah, marveč bomo vzeli v roke kos s kupa kamenja in obdvovali ta drobni svet.

Po serpentine navzgor imamo nato vseskozi pred očmi bistriško sotesko, ozaljšano s skalnimi piramidami.

Na naslednjem ovinku, v začetku druge serpentine, se vrne mo zopet v področje črnih spodnjeperskih apnencev, ki se vzpenjajo tam v okolici predora. Na zgornjem koncu ovinka se pokažejo ob cesti med apnenimi plastmi vmesne skrilaave pole. Veliko je tam apnenih alg, medtem ko so druge okamenine izredno redke.

Nekaj deset metrov naprej se pokažejo rožnate in različno rdeče obarvane kamenine trogkofelskih apnencev. Pripadajo spodnjemu delu srednjega perma in bi morale pri normalnem zaporedju kamenin ležati takoj pod trbiško brečo. Vendar je vrinjen mednje in trogkofelske plasti, kot smo videli na svoji poti, debel kompleks spodnjeperskih in karbonskih skladov. Trogkofelski apneneci so neskladoviti, zelo trdni in raznih barv, skoraj beli, sivi, sivorožnati, rožnati, rdečkasti in mesnatordeči. Barva kamenin se zelo hitro menjava v horizontalni in vertikalni smeri. Svoj čas smo ločili po starosti tri razločke trogkofelskih skladov: spodaj so bili sivi, v

sredi rožnati in zgoraj mesnatordeči apneneci. Vendar so novejša raziskovanja pokazala, da taka delitev ni mogoča. Pisani grebenski apneneci so zasloveli po vsem svetu predvsem zaradi izredno bogate fanve. Prevladujejo brahiopodi z nič manj kot 73 že doslej opisanimi vrstami, vendar kaže, da je njih število še večje. Med fosilnim bogastvom je kar 54 vrst, ki jih poznamo doslej samo s tega kraja: to je seveda še povečalo pomen trogkofelskih skladov v Dolžanovi soteski in jim dalo pečat klasičnega najdišča ne le v alpskem prostoru, marveč v vsej Evropi. Vendar bodi povedano, da niso brahiopodi enako pogostni v vseh različno obarvanih apnencih: največ so jih dobili doslej v mesnatordečih apnencih, in sicer 44 vrst, v rožnatih skladih 34 vrst, medtem ko so beli apneneci najsiromašnejši s samo 12 vrstami.

Še značilnejše okamenine kot brahiopodi so za trogkofelske apneneci v Dolžanovi soteski glavonožci Agathiceras aff. uralicum Karp., Popanoceras (Staeoceras) Schwellw. in Thalassoceras microdiscus Gemm. So zelo redki, kar lahko rečemo tudi za druge ostanke mehkužcev. Precej pogostne so v istih plasteh še značilne korale, ki jih kaj lahko razpoznamo v pisani kamenini. Doslej so bile opisane tele vrste: *Amplexocarinia geyeri* Heritsch, *Lapholasma ilitshense* Soshkina, *Sinophyllum pendulum* Grabau, *Sinophyllum pendulum simplex* Huang, *Tachylasma aster cylindroconica* Soshkina, dalje *Tachylasma gracilis* Heritsch in *Tachylasma exceptatum* Soshkina. Vse navedene koralne vrste so bile najdene v rdečih apnencih. Povsod je v trogkofelskih skladih polno fu-

18. etažna peč za centralno gretje, vstevši dimne odvode — 97 din;

19. centralne ogrevalne naprave, vstevši dimne odvode

a) z majhnimi kotli do 8 m² ogrevalne površine (do 9 členov — 162 din;

b) s srednje velikim kotlom do 12 m² ogrevalne površine (do 14 členov) — 292 din;

c) z velikim kotlom nad 15 m² površine (nad 14 členov) — 380 din;

d) parni kotli za centralno ogrevanje nad 30 m² ogrevalne površine — 520 din;

20. odpiranje, zapiranje in čiščenje lončenih peči z dodajo materiala — 350 din;

21. odpiranje, zapiranje in čiščenje kamin peči z dodajo materiala — 600 din;

22. izžiganje dimnikov z dodajo izžigalnega materiala za čas do 1 ure — 275 din;

za vsako nadaljnjo uro — 225 dinarjev;

23. pregled in struganje novih dimnikov

a) v prtljičnih hišah do 4 dimnike — 60 din;

b) za vsako nadaljnje nadstropje — 10 din;

Za drugi pregled se računa 50 odstotkov in za tretji pregled 25 odstotkov od gornjih cen.

2. člen

Za dimnikarska dela, ki so združena s posebno nevarnostjo ali, ki se opravljajo po naročilu strank, se sme zaračunati največ 30 odstotkov za izredna dela po posebnem naročilu strank in izbiri časa do 40 odstotkov pribitka na veljavno tarifo.

Za vsa dimnikarska dela, ki se opravljajo na zahtevo stranke ob nedeljah in državnih praznikih, kakor tudi za nočno delo, to je v času od 22. do 6. ure zjutraj in nadurno delo, se sme zaračunati 50 odstotkov pribitka na veljavno tarifo.

3. člen

Za kontrolni pregled štedilnikov in peči, ki jih dimnikar ne čisti, se plača 50 odstotkov tarife iz 1. člena tega odloka. Če dimnikar ne opravi dela ali kontrolnega pregleda po lastni krivdi, ni upravičen zahtevati nobene pristojbine.

4. člen

Za dimnikarska dela, ki niso naštetá v 1. členu tega odloka, se določi odškodnina sporazumno s stranko na podlagi zamude časa.

5. člen

Pavšalno plačevanje dimnikarskih storitev je dovoljena po dogovoru med dimnikarjem in stranko.

6. člen

Dimnikar mora na zahtevo plačnika dimnikarskih storitev

izstaviti potrdilo s specifikacijo dimnikarskih storitev in navedbo tarifne postavke.

II. Kazni

7. člen

Z denarno kaznijo do 5000 din se kaznuje za prekršek dimnikar:

1. ki zahteva in sprejme pristojbino, čeprav ni izvršil določenega dela ali kontrolnega pregleda;

2. ki na zahtevo plačnika ne izda potrdila o plačilu z navedbo storitev in tarifnih postavk.

Dimnikar, ki zaračuna za posamezno storitev več, kakor je določeno v 1. in 2. ter 3. členu tega odloka, se kaznuje po b) točki 19. člena uredbe o ureditvi in opravljanju dimnikarske službe (Uradni list LRS, št. 21-116/50 in 14-58/50).

III. Končne določbe

8. člen

S tem odlokom preneha veljati odlok LOMO Tržič o najvišji tarifi za dimnikarske storitve v mestni občini Tržič (Uradni list LRS, št. 25-482/55).

9. člen

Ta odlok velja od dneva objave v Uradnem vestniku okraja Kranj.

Št.: 02-2-16/3

Tržič, dne 17. februarja 1960

Predsednik ObLO:

Lovro Cerar l. r.

MLADINKE MLADINCI!

Zopet so zapeli krampi in lopate. Začelo se je delo na avtomobilski cesti. Čas beži, ne odlašajte, ne premišljajte! Tudi vi se prijavite v delovne brigade!

Firma Blaupunkt je izdelala transistorski sprejemnik za srednje in dolge valove, ki ga lahko porinemo v kaseto, vgrajeno spredaj v avtomobilu, ali pa ga uporabljamo kot prenosnega.

Na Danskem imajo okoli 300 tisoč televizijskih sprejemnikov, ki so izdelani večinoma v 15 domačih tovarnah. Pri 1 milijonu družin pride na vsako tretjo 1 televizijski sprejemnik.

V dolini Ararat v Armeniji (Sovjetska zveza) bodo izdelali sončno električno centralo za 2,5 GWh. Sončno energijo bodo koncentrirali s 1300 ogledali in zo usmerili na kotel, ki bo postavljen na vrhu 40 metrov visokega stolpa.

zulind, ki jih uvrščamo med foraminifere ali luknjičarke. Njihove drobne hišice so ponekod celo tako številne, da so kame-notvorne. Največ jih je v rožnatih apnencih, so pa prav tako pogostne tudi ponekod v rdečih ali belih skladih. Posebna redkost so v trogkofelskih skladih v Dolžanovi soteski trilobiti, zadnji ostanki v starem paleozoiku tako razširjene živalske skupine. Doslej poznamo od tod samo vrsto *Phillipsia oehlerti* Gemm., ki je tudi edini trilobit v alpskih trogkofelskih skladih. Bistvo oko bo morda opazilo kje skromne ostanke briozojev kot zelo drobne vejice, vendar bo nekaj brahiopodov, koral in fuzulinid kar lepa zbirka za vsakogar, ki bo obiskal ta del Dolžanove soteske.

Le težko se bomo ločili od tega najdišča in končali nabiranje, saj odkriva vsak kos pisanega apnenca med gruščem ostanke srednjeperskega življenja na takratnih grebenih plitvega morja. Vendar kljub temu stopimo do konca soteske, do zadnjih hiš vasice Dolina. Tudi v tem delu je še dosti geološko zanimivega, čeprav ne privablja tja bogastvo fosilnih ostankov raznih živalskih skupin.

Ob zgornjem robu opuščene karnoloma pridejo strme stene trogkofelskih apnencev prav do ceste, ki so jih vsekali v živo skalo. V strminah pisanih kamenin opazimo tudi več prelomov, ki so razkosali mogočno apnenčevo gmoto v več delov. Ob prelomih so se posamezni deli premikali v raznih smereh, kar nam povedo oglašene drsne ploške.

Nekaj deset metrov nekdanjega karnoloma se pokaže med strmimi stenami globlja zajeda, ki se vleče s hriba v dolini približno pravokotno na smer ce-

ste. Nastala je tam, kjer gledajo malo odporne peščenoskrilave kamenine na dan med trdnimi skladi. Do tja segajo še trogkofelski apnenci, večidel sive, le deloma rožnate barve. Po omenjeni zajedji se vleče pomembnejši prelom, ob katerem se stikajo trogkofelske in zgornjekarbonske plasti. Onstran zajedje so strme stene trdega kremenovega konglomerata, ki je zgornjekarbonske starosti. Sestavljajo ga večidel kot lešnik debela zrna belega kremená, povezana s sivim peščenosljudnim lepilom. Vmes je še nekaj litidnih zrn črne barve. Gotovo vsakdo opazi bele stene skoraj čistega kremená z redkimi litidnimi zrni.

Ob cesti navzgor se nato do mostu čez Bistrico na zgornjem koncu vasi menjavajo kremenovi konglomerati s črnimi apnenci in peščenimi glinastimi skrilačci ter peščenjaki. Konglomerati in skrilačci so taki, kot smo jih videli malo pred začetkom Dolžanove soteske. V zgornjekarbonskih apnencih so ponekod redke majhne fuzulinide in redki brahiopodi. Ker je le malo fosilov v teh apnencih, jim doslej še nihče ni posvetil posebne pozornosti, čeprav bodo zelo pomembni za podrodno stratigrafijo tamkajšnjega karbona.

Dospeli smo do zgornjega konca prijazne vasice Dolina in tam končajmo ekskurzijo, polno geoloških in paleontoloških zanimivosti, pa tudi naravnih lepot. Za tistega, ki bo nadaljeval pot po dolini navzgor, naj povem še, da so na koncu vasi zopet take kamenine kot pri vzhodu v Tržič. Kamenine si slede približno v istem stratigrafskem zaporedju kot od Tržiča proti Dolžanovi soteski. Le pod kasijanskimi dolomiti ležijo precej debeli srednjetriadni konglomerati.

šport • šport • šport

Preteklo nedeljo so v okviru nogometnega prvenstva Gorenjske odigrali prvo spomladansko kolo.

Jeseničani na gostovanju v Senčurju niso bili skromni, saj so domačinom napolnili mrežo z desetimi zadetki. Stražiška Mladost je komaj premagala Škofjelčane in jim odvzela dragoceni točki, ki bi mladim gostom pri zasledovanju za Kranjčani bili več kot potrebni. Nakeljčani so kljub zmagi v jesenskem delu prvenstva, ki nas je presenetila, doživeli hud poraz v Tržiču. Planika tudi tokrat ni imela težav z Radoveljčani, ki so v Kranju dobili rekordno število golov.

V drugem in tretjem, oziroma četrtem kolu, ki bodo na sporedu v aprilu, se bodo pomerili: Prešeren : Tržič (favorit v omenje-

nem srečanju je nedvomno Tržič), nadalje Planika : Triglav II. (1), Partizan (Naklo) : Svoboda (1), Jesenice : Partizan (Škofja Loka) (1), Bohinj : Mladost (2), Triglav II. : Mladost (2), Partizan (Naklo) : Planika (2), Tržič : Jesenice (1), Partizan (Šk. Loka) : Prešeren (1), Bohinj : Svoboda (2), Svoboda : Triglav II. (1), Planika : Partizan (Škofja Loka) (1), Mladost : Partizan (Naklo) (1), Prešeren : Jesenice (2) in Bohinj : Tržič (2). Oznake v oklepajih pomenijo predvidevanje favoritov v posameznih srečanjih.

Po desetem kolu vodi na tabeli kranjska Planika s 15 točkami, pred Tržičem 13, Mladostjo 12, Škofjeloškim Partizanom 11, Prešernom in Jesenicami 10, Partizanom (Naklo) in Svobodo 5 ter Bohinjem brez točke.

Napravimo si fotografski svetlomer

Pravilno osvetljevanje je pri fotografiranju zelo pomembno. Prav to pa dela težave celo nekaterim starejšim amaterjem, ki skušajo svetlobne pogoje oceniti kar na oko. Idealna naprava za merjenje svetlobne jakosti je električni svetlomer, ki pa je zelo drag, zato si poskusimo preprosto svetlomer napraviti sami.

Na sliki A vidimo, kako naj bi naš svetlomer izgledal, ko bo sestavljen. — Svetlomer sam in njegova sestavna dela so narisani v merilu 1:1. — Omenjeno napravo bomo naredili iz trdega belega papirja, na katerega bomo narisali točno po predloženem načrtu najprej mirujoči del ali stator (slika B) in nato še vrteči del ali rotor (slika C). Za točno izvedbo vsega pa naj nam služi risalna deska, priložno ravnilo, trikotnik, šestilo in kotomer. Najprej narišemo vse s svinčnikom, nato bistvene črte, številke in besede napišemo še s tušem, da bo svetlomer bolj obstojen, pomožne črte, ki smo jih narisali s svinčnikom, pa zbrisemo. Ko smo s tem gotovi, oba dela previdno izrežemo (zlasti stator z obema izrezama), in točno na sredi spojimo s čevljarско spojko tako, da je stator zgornaj, rotor pa spodaj.

Rotor pa zavrtimo tako, da se njegova številčna lestvica (momenti) pokaže na velikem izrezu statorja, torej tako, kot vidimo na sliki A.

Tako, svetlomer je narejen! Zdaj si ga pa ponovno ogledajmo! Na statorju imamo dva izreza; ob velikem izrezu smo napisali lestvico za posamezne vrednosti zaslonk (te so po 20° narazen), ob manjšem izrezu na spodnji strani statorja pa smo napisali od središča proti robu naslednje besede:

levo —

1. zelo svetli predmeti
2. svetli predmeti
3. temni predmeti
4. zelo temni predmeti,

na desni strani izreza pa smo napisali po en ali dva predmeta, oziroma motiva, ki spadata v ustrezno skupino.

Na rotorju pa imamo na zgornji strani lestvico za momente (tudi tu so posamezne enote po 20° druga od druge odmaknjene), na nasprotni strani rotorja pa smo narisali neke simbole v določenem redu. Ti simboli pa pomenijo:

temno polje pomeni oblačno vreme,

poltemno, polsvetlo polje, pomeni prosevajoče sonce, poševna črta pa pomeni jasno sonce.

Ti simboli torej pomenijo svetlobne ali bolj vremenske pogoje, v kakršnih bomo pač slikali naš motiv. Naučiti se jih bomo morali na pamet; upam, da ne bo težko.

Uporabljam pa svetlomer takole: slikati hočemo n. pr. neki zelo svetel predmet v oblačnem vremenu. Zavrtimo rotor svetlomera tako, da se nam v isti (v prvo od središča navzven) vrsti položi simbol na oblačno vreme, torej temno polje ob zelo sv. p. Na lestvicah ob velikem izrezu pa neposredno lahko odčitamo vse zaslonke in za tiste svetlobne pogoje ustrezne momente. Tak primer nazorno vidimo na sliki A. Če slikamo kak mirujoč predmet, nam zadostuje že 1/50 sekunde, k temu momentu pa pripada zaslonka 8. Če pa želimo posneti kak premikajoč predmet, moramo vzeti n. pr. 1/200 sekunde, k temu pripadajoča zaslonka za iste pogoje pa je 4. Lahko bi izbirali zaslonke (Če nam gre za ostrinsko območje). Čim se bomo odločili za določeno zaslonko na statorju, bomo neposredno na rotorju odčitali ustrezni moment.

Navedimo za jasnejšo predstavbo še en primer!

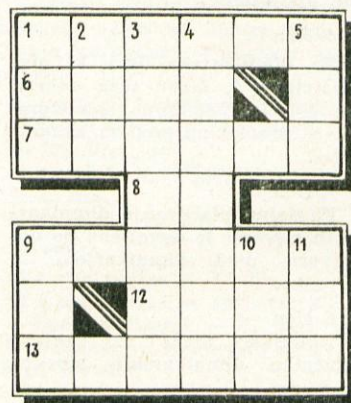
Fotografirati želimo n. pr.: neki predmet (pašnik), in to v prosevajočem soncu (simbol)! Zavrtimo rotor svetlomera tako, da se nam pokaže v tretji vrsti od središča navzven v okencu simbol na prosevajoče sonce. — Torej bomo lahko odčitali na nasprotni strani svetlomera ob izbrani zaslonki tudi moment.

Pripomniti pa moram še to, da vse to velja takrat, kadar imamo v fotografskem aparatu film z občutljivostjo 17/10 DIN.

Če pa bi imeli v aparatu bolj občutljiv film, n. pr. 20/10 DIN, bi sicer nastavili svetlomer tako kot prej, le od končnega rezultata bi morali eno stopnjo odšteti, n. pr. namesto, da bi pri istih svetlobnih pogojih vzeli ob zaslonki 8 moment 1/50 sek., bi morali ob isti zaslonki skrajšati moment na 1/100 sekunde ali pa namestiti zaslonko na 11 ob momentu 1/50 sekunde.

Tako, dragi sotrudniki, želim vam mnogo uspeha pri izdelavi in nato tudi ob uporabi svetlomera. LP

K r i ž a n k a

Vodoravno: 1. morsk razbojnik, pirat; 6. pameten, šolan; 7. židovski svečnik s 7 kraki, simbol židovskega prepoveda; 8. avtomobilski znak nekega mesta v Italiji; 9. nauk o obliki in zakonih mišljenja; 12. organska spojina (plin); 13. periodična duševna bolezen s pretežno veselimi razpoloženjem.

Navpično: 1. hrib v Zasavju; 2. sorodnik; 3. priprava za slikanje pljuč in drugih notranjih organov; 4. prinesiti na kup; 5. grška boginja narave, hči Urana in Gee, mati Zevsa; 9. vas nad Tržičem; 10. vprašalnica; 11. žensko ime.

Gibanje prebivalstva

Rojeni: Jože Zupan, rojen v Lomu pod Storžičem, Marija Maksimov, rojena v Tržiču, Stanislava Žepič, rojena v Križah, Marjeta Barber, rojena v Tržiču.

Umrli: Franc Kavčič, osebni upokojenec iz Tržiča, Neža Meglič, kmečka delavka iz Potarij, Franc Pretnar, osebni upokojenec iz Tržiča.

POSREDOVANJA

Iščem enosobno stanovanje ali večjo sobo v Tržiču. Ponudbe pošljite na upravo lista pod »Le-pa nagrada«.

Kupimo dobro ohranjeno pisalno mizo. Ponudbe pošljite v pisarno Turističnega društva.

TOVARNA OBUTVE

Peko

TRŽIČ

vam nudi v svojih prodajalnah po vsej državi kvalitetno obutev v naj-novejših vzorcih in ugodnih cenah

